

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Ingrijirea pivnițelor de vin.

Sunt mulți, care au obiceiul, bun de altfel, de a arde pucioasă în pivniță, adică de a o afuma cu pucioasă în-tocmai cum se afumă un butoiu.

Pe când însă afumatul (din când în când) al butoaielor ferește pereții vaselor de mucegăire, din contră pivnița trebuie afumată mult mai des pentru a o feri. Aceasta se întâmplă din cauză că lucrarea fumului de pucioasă ține foarte puțin în pivniță, și sămânțele de mucezeală din zidurile și pivnițele vecine, intră în pivniță și încolțesc în atingere cu umezeala pe care o gă-sesc pe pereți.

Prin urmare este absolut necesar într-o pivniță de a împedeca pe cât este posibil dezvoltarea mucezelei pe pereți, acoperindu-i cu un strat antiseptic (omoritor de boale). Cel mai simplu mijloc constă în a spoi pereții pivniței cu var sau de a stropi pereții

cu ajutorul unui pulverisator (stropitoare) cu o soluțiune (topitură) de var (1 chgr. var nestins la 10 litri apă), care stropire o repetăm și în a doua-zi, însă cu o soluțiune de 6 chgr. var la 100 litri apă. Putem de asemenea ca înainte de var să stropim atât pereții cât și pământul cu o soluție de peatră vânăată.

Cu toate aceste să nu credem, că cu aceste 2 stropiri am asigurat o curățenie deservită a pivniței, căci sunt speții (feluri) de mucegaiuri, cari se înmulțesc și în contact (atingere) cu peatra vânăată. Pentru a preveni și pe aceste putem să adăogăm la soluțiunea de var floare de pucioasă în cantitate de 1 chgr. la 100 litri apă de var.

Umezeala pare la început cu totul inofensivă (nevătămătoare) însă este dovedit, că putrezirea a tot ce este lemn în pivniță este datorită mucezelei. Este de asemenea sigur, că vasele pline de mucegaiu în câți-va ani sunt

cu totul stricate, ear' gustul de mucegai străbate prin pereții vasului și pătrunde la vin. Mai mult încă se poate întâmpla ca germenii (sămânța) boalelor să se păstreze în aceste mucegaiuri. S'a constatat, că tulbureala unor vinuri puse în butelii, a fost cauzată tocmai prin introducerea acestor germeni în sticlă în momentul umplerii lor.

Pentru curățirea exteriorului (partea din afară) a vaselor putem să ne servim de o soluțiune de bisulfid de sodă 20 grame la litru de apă, sau să ne mulțumim cu întrebuițarea fumului de pucioasă.

Afumatul cel mai bun cu pucioasă se face în modul următor:

Se stropesc toate suprafețele vaselor, pivniței cu apă, ca să fie umezeală în pivniță. Apoi introducem în unul sau mai multe vase de pământ, pucioasă în bulgări în cantitate să corespundă 38 grame de pucioasă la un

F O I T Ă

PIETRELE DOAMNEI

de Carmen Sylva.

(Urmare.)

— Stați! strigă el. Incotro vă duceți?

— Voim să prindem pe Rareș. S'au pus o sută de galbini pe capul lui! Spune-ne unde e, ori te ucidem!

Călugărul le făcù din cap semn să se ia după el, și apucă printr-o vâlcea pe un drum care începù curând să urce repede peste stânci și trunchiuri de copaci, și pe urmă se afundă într-o pădure, în care nu putea pătrunde omul.

Călăreții îl urmau câțva pe caii lor mici, slabi ca niște pisici, dar' pe urmă începură să cerceteze, și negăsind nici o urmă, văzură că preotul 'i-a amăgit, și atunci își vârsară focul pe el; îi rupseră hainele de pe dânsul, și îl răstigniră pe un trunchiu de copac răsturnat. Pe urmă plecară în goana cailor. Buzele bietului bătrân se învinețiră, dar' el tot îngână:

— Și dacă nu pe cruce, dar' totuși pironit. Și dacă nu pentru omenire, dar' totuși pentru țeară!

Pe urmă închise ochii și îndură fără tânguire moartea în-ceată și plină de suferințe.

Fugarii ajunseră repede pe o cărare îngustă în pădurea dela Broșteni. D'aci încolo spre Răreu drumul se făcea tot mai greu, și numai cine cunoștea bine vadrurile, putea să treacă de atâtea-ori riul fără să 'i-se întâmple vre-o nenorocire. Dacă isbutea să scape nezarîți li-se perdea urma. Calul Domnului începuse să obosească tare purtând îndoita-i sarcină, și de geaba îl isbea Rareș cu pintenii, căci nu mai putea să fugă, doar 'scotea câte un horcăit trist.

— Măria-ta, zise Doamnei un om din ceată, ia calul meu, că eu rămân în urmă!

Doamna se împotrivi.

— Curând, Măria-ta, că pe urmă o fi rău, strigă el; și ridică pe Doamna din brațele soțului ei și o așează pe calul lui; apoi pieri în bungetul de pădure, fără să aibă Doamna vreme a-i mulțumi.

Acum drumul se depărta. Bistrița se suia în sus spre Răreu, unde și astăzi o mănăstire mică încunoștiințează despre fuga lui Petru Rareș.

Departa îi cheamau cele două stânci, ca turlele de biserici acolo era o peșteră, în care se putea ascunde.

O pădure de nepătruns îi impresura. Din trunchii răsturnați dădeau alți brazi uriași. În fiecare clipă alunecau pe muschiul

metru cub de aer*), se pune peste pucioasă un păhar de alcool (spirt) și apoi se aprinde alcoolul cu o luminare de departe ca să nu ne ardem. Punem vasele de pământ cu pucioasă la o distanță destul de mare dela pământ și le punem pe o piatră, ear' nu pe lemn sau scândură, căci se poate ca aceasta să se aprindă dela pucioasa din vas, care arzând poate să se scurgă peste margine.

Vasul cu pucioasă este necesar a se pune destul de sus dela pământ, fiind-că fumul de pucioasă este mai greu decât aerul și formează imediat în partea de jos a pivniței un strat gros care împedecă arderea.

Toate deschizăturile pivniței, trebuie astupate, crepăturile ușilor umplute cu hârtie, și nu trebuie să intrăm în pivniță timp de 24 ore. Putem face de ex. operațiunea Sâmbătă sara și nu intrăm în pivniță decât Luni dimineața.

E necesar să știm, că vaporii de pucioasă provoacă rugina ferului și este prin urmare bine a văpsi sau a da cu lac cercurile butoaelor.

Operațiunea afumatului trebuie repetată destul de des mai cu samă în timpul verei, când mucigaiul se înmulțește foarte ușor.

*) Ca se aflăm câți metri cubi are o încăpere înmulțim numărul metrilor a lungimei cu numărul metrilor din lățime și cu metri înălțimei. Produsul va fi volumul exprimat în metri cubi.

DIN LUME

— **Starea pactului.** Cât de greu e a se governa o țeară, unde în mai multe chestii trebuie să ai și învoirea unei a doua, cum e de exemplu Austria și Ungaria, cari au și afaceri comune, se poate vedea foarte clar din încheierea pactului economic ce există între aceste două state, cari se trăgănează acum de ani de zile, fără a se fi ajuns la un rezultat definitiv. Chiar zilele din urmă prim-ministrii austriac și ungar au făcut dese alergări unul la altul pentru o definitivă hotărâre, dar' inzadar. Ca persoane singuratică și dacă tocmai se apropie oare-cum de rezultat, acela nu e primit de majoritatea guvernului, așa că chestia se agravează din ce în ce și ca să nu isbucnească criza în sinul guvernului, e silit Maiestatea Sa Impăratul a decide cu votul Său. Intr'o astfel de stare se află guvernul nostru și cel austriac și în timpul de față. Causa acestei stări e, că Maghiarii ar dori «teritor vamal deosebit» și dacă aceasta nu, apoi cel puțin cumpăna să apese mai greu în partea austriacă. Aceasta însă, după-cum scriu chiar foile maghiare, nu se va întâmpla, ci vor primi pactul cedând ministerul ungar unele pretenții.

— **Earăși Macedonia.** În Macedonia, aceasta țeară a revoluționarilor, după-cum se depeșează din Salonic, agitația printre poporațiunea bulgărească crește de nou. Reprezentanții comitetelor

cutrieră satele, înregimentând aderenți la mișcarea revoluționară. Înarmările cu arme de contrabandă continuă pe o scară întinsă. Situația e foarte critică. Un fost subcolonel bulgar, anume Iancov a pătuns în fruntea unei bande în Macedonia, și de acolo scrie, că toți Bulgarii maced. sunt pregătiți de răscoală.

— **Românii din Bulgaria.** Ținându-se zilele aceste Sobrania, un deputat bulgar a făcut o importantă întrebare în chestia Românilor din Bulgaria. A cerut anume, ca guvernul să-i răspundă că: ce măsuri a luat contra Românilor din satele de pe malul Dunării și mai ales de prin împregiurimile orașului Turtucaia, căci acolo, zice deputatul, Românii lucrează la asimilarea (romanisarea) locuitorilor bulgari. Stăruie mai departe pe lângă guvern ca să bulgarizeze pe Românii din Dobrogea și Bulgaria. În urma acesteia mai mulți deputați au decis formarea unei ligi pentru combaterea Românilor de pe malurile Dunării.

— **Din Franca.** În Franca, așa zisa țeară a libertății, e mare agitația. Aceasta în urma aducerii unei legi, care a decis închiderea școalelor congregaționaliste, în număr de 2500 cu 15.000 copii și 5000 învățători și învățătoare.

Se țin dese întruniri de protestare contra guvernului și se fac manifestațiuni, cari să termină cu încăierări și arestări. Mulți dintre manifestații creștini au fost condamnați la pedepse de 50 lei până la 3 luni temniță.

des și de multe-ori picioarele li-se afundau tare în lemnul roșu, putred, al câte unui trunchiu bătrân, care sămăna a burete și care se făcea praf.

Deodată se pomeniră cu un trosnet, o cutremurătură și o horcăială în față, și din pădurea cea deasă se repezi un zimbru cu coarnele plecate în jos tocmai spre calul pe care călărea Doamna, și care se ridicase în două picioare și apoi căzuse pe spate cu frageda-i povară. Se pregătea să se repează dobitocul a două-oară asupra Elenei; dar' Rareș dintr'o săritură fii în fața lui, și cu o putere uriașă puse mâna pe coarnele pline de sânge și le suci de rupse ceafa monstrului. Pe urmă scoase pe Elena de sub cal.

— Poți să umbli? o întrebă el blând, ca-și-cum nu se întâmplase nimic. Ea se acăța de el.

— Până la capătul lumii! zise ea. Dar' obrajii îi erau foarte galbini.

— Dacă e așa, să gonim încolo caii, căci pe aci mai mult ne împiedecă; și ca se amăgim și ca să rătăcim pe cei cari ne prigonesc, trebuie să ne despărțim. Eu trebuie să mă duc la Ciceu, și am să apuc, măcar că e drumul lung, peste Gura-Humora spre Dorna și de acolo peste Căliman. Tu, Ștefăniță, ai să duci pe Doamna la peșteră și să rămâi acolo să-ți fii de urit, până-ce voi veni eu. Nu poți merge până la capătul lumii, zise el Doamnei, luând-o de gât.

— Va să zică ne despărțim! oftă ea.

— Pentru puțină vreme! N'auzi prigonitorii în vale? Nu avem vreme de pierdut!

Și o îmbrățișă vreme de o clipă, pe urmă împrăștiară caii gonindu-i cum putură. Rareș plecă după-ce se mai uită odată la tinăra-i soție, pe care o lăsa în pustietatea aceea. Ea se uită după el cum se ducea înainte, și se gândi că n'ar fi putut sta cu el, căci i-ar fi primejduit vieața. Oftă adânc și se uită așa de mult după el, încât Ștefăniță fii nevoit să-i aducă aminte că trebuie să se gândească și la dânsa.

În locul unde a căzut zimbrul, se afla o stâncă lată și grozav de mare, căreia îi zice «Piatra zimbrului», în amintirea lui Rareș și a faptei sale îndrăznețe.

Elena începă a se îndrepta înspre cele două stânci ce sămănau a turle. Suișul era ostenitor, și Doamna, căreia îi plăceau mult florile, nu luă în seamă în ziua aceea dulcele miros al mulțimei de flori. În sfârșit se răzimi sfârșită de osteneală de un copac, și punându-și mâna pe inimă, ascultă țipetele, plângerile, cari nu se mai deosebeau bine în vale.

— Ștefăniță, zise ea, jură-mi că n'ai să mă lași să cad vie în mâna păgânilor! Mai bine paloșul tău să-mi spintece peptul decât mâna necredinciosului să-mi atingă umărul.

Medicul casei.

Impunșătura de albine ca medicină. Până nu demult s'a știut numai atâta, că albinele sunt niște insecte foarte folositoare, fiind-că adună miere și ceară. Nimeni însă nu și-a adus aminte, că albinele pot fi de mare folos în medicină. Nu de mult o mare capacitate medicală. Dr. Terc-Marburg, a făcut surprinzătoarea descoperire, că albinele joacă un mare rol și ca vindecătoare de boale. Anume impunșătura albinelor se zice, că vindecă cu succes reumatismul, ba și în contra orbanțului se poate întrebuința cu bun succes. Un ziar medical din Praga explică lucrul acesta așa, că veninul, ce-l sloboade albina cu ocaziunea impunșăturii, conține acreală de furnici, care împreunându-se cu sângele omului bolnav de reumatism, vindecă suferința în timp mai lung ori mai scurt, după-cum e și reumatismul, mai nou, ori mai vechiu. Un stupar care a suferit mult de reumatism, făcând încercare cu acest mijloc, a dobândit rezultate îmbucurătoare (surprinzătoare); în cel mai scurt timp el a scăpat de boală.

Tot acest stupar spune, că un tată de familie, care suferea de orbanț, a recurs de asemenea la ajutorul albinelor și în curând s'a aflat bine și sănătos. Acritura de furnici este întrebuințată de altminterinea și de poporul nostru ca medicament în contra reumatismului.

Vindecarea mușcăturii de șerpe. Acidul cronic sau permanganatul de potasă administrat în injecțiuni de câteva picături și în comprese pe părțile mușcate de șerpe, în soluțiuni de una la sută, au efecte neutralizatoare a veninului viperii sau năpârcei, după-ce rana este spălată cât se poate de bine cu apă rece. După aceea se va lega bine printr'un bandagiu curat și se va repeta injecțiunea la cas de trebuință.

Apa caldă e un mijloc excelent pentru vindecarea multor boale și pentru alinarea durerilor. La boalele de plămâni și de gât precum și la dureri reumatice sunt foarte bune compresele de flanel, înmuiate întâi în apă ferbinte și apoi stoarse. Copiilor, cari se răcesc, tușesc rău și au guturaiu, e bine a li-se pune astfel de comprese împrejurul gâtului și îndată copii vor răsuffa mai ușor. Tot asemenea și la dureri de dinți și măsele să se pună de acestea pe părțile unde se simte durerea. Apa caldă, beută îndată după ce te scoli și la $\frac{1}{2}$ de oră sara înainte de culcare, a scăpat pe mulți, cari sufereau de fel și fel de dureri de stomac și de nemistuire.

DIVERSE

Cleiu pentru buți. După cum se știe, vasele de lemn și îndeosebi buțile, butoaiele, vedrele și a. l. capătă uneori crepături și găurele. Un cleiu foarte trainic dobândim, dacă topim împreună într'un vas, pe cărbuni aprinși, și anume: 6 părți unsoare de porc (untură), 4 părți de sare și $3\frac{1}{2}$ părți de ceară, adăugând în urmă 4 părți cenușe cernută de fag. Cleiul astfel gătit se aplică în stare caldă. Prisosul se păstrează la un loc uscat, într'o sticlă sau altceva. Pentru de a-l putea întrebuința, ajunge să-l încălzim mai întâiu.

Crepăturile se pot astupa și cu un amestec din 2 părți sêu, tot atâta ceară și o parte praf de marmură. La crepăturile mai mici se poate aplica chiar și numai sêu, care se prăseară cu ciment mărunț.

Hrănirea vacilor de-a făta. Vacile de-a făta nu e bine să le hrănim cu astfel de nutreț, de care trebuie să dai mult pentru-ca să se aleagă vita cu ceva din el, pentru-ca stomacul umflat cu mult nutreț, apasă pe vițel ce e în formațiune în pântecule

vacii. Ea trebuie să aibă hrană bună, fiindcă hrănește și vițelul din ea. Nu-i ertat a li-se da nutreț mucețit, înflorit, căci ușor se poate întâmpla să lapede. Nici apa din samă afară rece nu le priește. Cu astfel de vaci trebuie umblat domol, blând. La jug numai la lucruri ușoare să le folosim. Să nu o mai mulgem 6 săptămâni înainte de fătare. Pe lângă fân bun, să le dăm și ceva nutreț de măciniș mare, păsătos. Otava și nutrețul înăcrit nu este potrivit pentru vacile de-a făta.

Contra umflării vitelor de nutreț verde. Sunt multe nutrețuri verzi, de care vitele, mâncând mult, se umflă și ușor putem să rămânem fără ele. În astfel de întâmplări e a se sfredeli un ou de găină la amândouă capetele. Sufliăm la un capăt, ca întreg conținutul lui să iasă afară. Una din găuri o înfundăm cu miez de pâne, umplând oul cu ulei de terpenin și punând degetul în cealaltă spărtură introducem oul atât de adânc pe gâtulejul vitei, încât să fie nevoită a-l înghiți. Peste 10—15 minute ea e mântuită.

Desmântarea vacilor de a suge ugerul. După cum se știe, unele vaci au năravul păgubitor, că-și sug laptele cu gura lor. Dintre mijloacele ce se aplică în scopul desmântării amintim ungerea țitelor cu unsoare și apoi cu muștar sau și numai cu balegă proaspătă. Când cu mulsul, lucru firesc, țitele se vor spăla și curăți îndeplin.

DE TOT FELUL

Pentru mânășeri. Mânăși de glașe se colorează orange în modul următor: Se ia un vîrf bun de cuțit de safran, 4 grame orseille, 4 grame ulei de pește (ichtycolla), se toarnă peste ele 7 decilire apă ferbinte, se lasă astfel o noapte întregă. Mânășile se curăță și se spală cât se poate de bine, se întind pe forme de lemn și se ung cu o pensulă muiată în această soluțiune. Cleiul de pește dă mânășilor colorate un lustru foarte frumos.

Ștefăniță se uită la ea bine.

— Tocmai așa mă gândeam și eu, Măria Ta, să fac, zise el cu simplitate.

— Atunci nu mai 'mi-e teamă, strigă Doamna.

Și cu putere nouă păși înainte pe drumul cel greu. În sfârșit ajunseră la stâncile cu peștera cea mare și adâncă în care intrară sfârșiți.

— Am scăpat! îngână Elena.

Și căzî în genunchi rugându-se ferbinte pentru soțul ei, care departe de dînsa, urmărit ca un vînat, mergea repede pe potecile cele mai primejdioase și mai grele de străbătut.

La început Ștefăniță nici nu îndrăzni să facă focul, căci cel mai mic nor de fum pe stâncile care te orbeau de luminoase ce erau și pe cerul albastru, putea să-i dea de gol.

Doamnei îi era tare sete și dete un țipăt de bucurie când zări un izvor mic ce se prefira printre pietri.

Noaptea veni, și Ștefăniță făcu în peșteră un culcuș de mușchiu pe care tinăra femeie sleită de puteri căzî să se odihnească puțin. El se culcă de-a curmezișul la intrarea peșterii, ca un câne credincios și dormi, cum zicea el, numai cu un ochiu, pe când cu celalalt veghea. Nici un zgomot nu pătrundea până acolo. Pacinice, ca o rugăciune vecinică, se înălțau stâncile peste pădurea cea neagră și peste măsură de mare, a cărei umbră se ridica ca

un zid înaintea privirilor ce căutau să pătrundă tot mai departe. Cum începî să se crape de ziuă, Ștefăniță apucă spre o dumbravă din apropiere după vînat și se întoarse înapoi curînd cu un coș sălbatic, pe care începî îndată să-l jumulească cu mult meșteșug. Pe urmă găsi un loc mai apărat sub o peatră ce sta spânzurată și se puse să ațâțe focul.

Se sili mult până să facă să ia foc crăcile, care erau ude de roua dimineții.

Doamna simțind miros plăcut, eși din peșteră și găsi pe Ștefăniță care înfipsese cocoșul într'o frigare lungă de lemn, și-l învârtea liniștit deasupra focului.

— Las că pot eu să-l frig! zise ea; și cum sta înaintea focului, lumina îi roșiatică îi lumina fața, pe când soarele care tocmai răsărea începu a revârsa lumină purpurie mai întîiu asupra stâncilor d'asupra capului ei și pe urmă peste părul ei bălai și minunat, și peste corpul ei. Ea crezuse că n'o să mai poată mânca nimic, până nu și-o strînge soțul și copii în brațe, și când colo nu mai putea de flămîndă.

Ștefăniță se uită cu bucurie ascunsă cum i-se roșeau obrazii galbeni pe când mânca, și cum zâmbi, când îi aduse o frunză mare plină cu căpșuni.

(Va urma.)

Sisteme de irigațiuni.

(Reproducerea interzisă.)

(Urmare și fine).

Pe coama spinărilor și pe partea de deasupra a teraselor se conduc *canale de distribuire*, care pleacă din canalul principal de alimentațiune, ear' în partea de jos a teraselor respective a spinărilor se conduc canalele de scurgere.

Când ne folosim de terase ne putem folosi în cele mai multe casuri de apa strânsă în canalele de scurgere pentru a uda terasa următoare, făcând astfel o mare economie în apă.

Inclinarea ce trebuie să aibă atât terasele cât și spinările, este minimum (cel puțin) 2% și maximul (cel mult) 6%.

Irigațiuni prin infiltrațiuni.

Acest metod se folosește acolo unde nu este permis ca apa să curgă sau să stea pe suprafața pământului. Locul de irigat se prevede cu șentulețe, în care se conduce apa, din care pătrunde în pământ udând rădăcinile plantelor. Acest metod îl putem folosi și la arături, de ex. la porumb (cucuruz), apoi în grădinării și în pometuri.

În acest caz din urmă din canalul de distribuire principal conducem apa în gropile ce am săpat lângă fiecare pom.

De acest metod de irigațiune se folosesc de regulă și Sârbii și Bulgarii grădinari cari se ocupă la noi cu creșterea legumelor. Afară de aceste sisteme mai există și alte moduri de irigațiune, însă de o importanță mai inferioară.

Timpul irigațiunii.

Când ne folosim de irigațiuni prin inundațiune, vom inunda locul de cositură cel puțin de 2 ori pe an și anume primăvara foarte de timpuriu și apoi toamna târziu. Producțiunea cositurilor se va mări mult și în cele mai multe casuri vom dobândi și o a doua recoltă, dacă vom iriga 5—6 zile după prima recoltă. Durata inundațiunii este diferită, ea poate să fie o săptămână până la trei săptămâni. Imediat ce vom observa că apa capătă pe suprafață o culoare ruginie și îndată ce se ivesc beșici de aer ce vin din afunzime, apa trebuie scursă, căci avem semne că planta a început să putrezească. La irigațiuni prin udare vom uda cositurile mai des tot la două săptămâni și anume o $\frac{1}{2}$ —1 zi. Bine înțeles, această lucrare vom executa-o în cele șase luni mai călduroase ale anului.

Pasările de casă.

(Galițele, hoarele.)

Creșterea pasărilor de casă se ține mai mult de economiile proprietarilor mici și stă de regulă sub conducerea femeii economului. Foloasele ce avem dela ele nu sunt neînsemnate, mai ales că întreținerea lor costă foarte puțin, știind că le putem hrăni cu tot felul de rămășițe dela masa noastră, dela grajd, arie, șură, grădină și așa mai departe, ear' o mare parte din hrana lor o caută ele singure, ca vermișori, diferite insecte etc. În o economie bine îngrijită pasările de casă nu pot lipsi, căci ele ne dau pentru trebuințele casei ouă, pene și în parte carnea necesară casei, pentru care dacă le-am cumpăra, ar trebui să dăm mulți bani, cari se pot urca și la sute de fiorini pe an.

Dar' nu trebuie să ținem pasări numai pentru trebuințele noastre, ci și din punctul de vedere a dobândi câștig din ele prin vânzarea lor și a produselor lor. Aceasta mai ales când ne aflăm în apropierea orașelor, unde totdeauna găsim cumpărători. Osteneala crescătoarei de pasări totdeauna se va răsplăti, printr'un câștig destul de însemnat.

Nici un ram al economiei nu recere atât de puțină grije și osteneală ca creșterea și îngrijirea pasărilor de casă. Cu toate aceste ele trebuie să fie sub aproape supraveghiere a econoamei și nu este permis a se lăsa în nădejdea servitorilor, că și aci, ca în toate, «ochiul stăpânului îngrașe vita».

Vom vorbi aci despre toate felurile de pasări, cari se țin prin curțile noastre, însă nu numai cu soiurile aflătoare la noi, ci vom recomanda și alte streine, cari s'ar putea introduce cu mult folos. Vom mai da sfaturi cum trebuie crescute și îngrijite și în ce mod putem dobândi cel mai mare câștig dela ele.

I. Găinile.

Dintre pasările noastre de casă găina este cea mai comună și o găsim aproape pe toată suprafața pământului, atât în părțile reci, nordice, cât și în cele călduroase, la equator. O putem vedea în jurul colibeii seracului cât și lângă palatul celui mai bogat om. Puțina osteneală și cheltueală ce avem cu ele ni-se răsplătește în belșug prin fecunditatea (spornicia) ouăle, penele și carnea ei.

Rassele (soiurile) găinilor.

Găinile se presupune că își au originea lor în India-Ostică (Asia) de unde s'au răspândit din timpuri imemorabile peste tot pământul, afară de America, unde au fost introduse abia prin secolul XVI. Fiind ele așa de răspândite este natural că s'au format și o mulțime de rasse.

Dintre **rassele indigene** (adecă din țeara noastră) notăm:

1. *Găina comună.* Culoarea penelor foarte variată; tot asemenea și forma corpului ei. Ele sunt bine dedate cu clima noastră și sunt bune ouătoare, ouând 120—170

ouă la an. Pentru a le prăsi în număr mare nu sunt recomandabile, fiind prea mici și puțin fertile (ouătoare) pentru acest scop.

2. *Găina cu gâtul golaș* să caracterizează prin gâtul ei lipsit de pene. Este o rasă prăsită în Transilvania. Este foarte ouătoare; clocește de 3—4 ori pe an. Carnea lor este foarte fragedă.

Rassele streine le împărțim în două grupe și anume *rassele moțate* (adecă cu un mănunchiu de pene pe cap) și *rassele nemoțate*.

Dintre *rassele nemoțate* amintim:

1. *Rasa Cochinchina* de origine din Asia. Se disting prin mărimea și greutatea lor, corpul rotunzit, penele umflate atârătoare până la labe și de culoare galbină, albe, negre însă totdeauna fără desen. Capul relativ mic, cu creastă îngustă. Coada și aripile scurte. Cocosul tinăr cântărește 4—5½ chgr., bine dezvoltat 5—8½ chgr., găina 3½—4½, respective 4½—5½ chgr. Aceste găini sunt clocitoare de primul rând și bune mame, nu conduc însă puii mai mult de 4—6 săptămâni, pentru-ca să înceapă din nou cu ouatul. Găina ouă de regulă 5—6 ouă pe săptămână. Ouele cântăresc 65 grm.

2. *Rasa Brahma*. Se caracterizează prin creasta lor împărțită de-alungul în trei părți. Patria ei este India de Ost (Asia). Capul îl poartă în sus, coada scurtă, însă mai lungă ca la cea precedentă. Penele ajung până la ghiarele piciorului. Capul este alb-argintiu, gâtul alb vârgat cu negru, pieptul închis, coada verde-închis și strălucitor. Cocosul tinăr cântărește 4—5½ chgr., deplin dezvoltat 5½—8 chgr., găina 3—4½ resp. 4—7 chgr. Se disting prin marea lor fecunditate, găina ouând pe an până la 150 ouă de câte 65 grm. greutate. Această rasă este foarte rustică, adecă supoartă ușor schimbările de timp.

3. *Rasa Langhans*. Este de origine din China-nordică și stă între cele două rase amintite mai sus. Penele negre cu luciu metalic. Creasta ridicată sus provăzută cu creștături adânci. Foarte rezistentă în ce privește clima. Ouătoare excelente cu deosebire eara. Ouele sunt de greutate mijlocie. Clocesc bucuroși.

4. *Rasa de Hamburg* este de origine engleză. Corpul mijlociu, penele împetrișate cu puncte sau liniuțe argintii sau aurii. Este una din rasele cele mai frumoase. Ouătoare foarte bune. Sub împregiurări favorabile ouă de câte 200—220 ouă la an.

5. *Rasa spaniolă*. Ținuta lor mândră și figura lor frumoasă și sveltă înfrumusețează mult curtea de paseri. Creasta este deosebit de mare, la cocos îndreptată în sus, la găina aplecată în jos. Picioarele fără pene. Capul câteodată alb, restul corpului negru-strălucitor. Greutatea cocosului 3—3½ chgr. Ouătoare foarte bune pe an până la 220 (săptămânal 5) ouă de o greutate de câte 75—80 grm. Clocesc însă foarte rar.

6. *Rasa italiană* (Leghorns). Ouătoare excelente, însă clocitoare rele. Culoare diferită albă, brună sau pestriță.

7. *Rasa Wyandotte*. Este o rasă americană, produsul încrucișării (corcirii) între mai multe alte rase. Se distinge prin ouele multe și foarte mari. Se cresc ușor și au o carne foarte gustoasă.

Rasse moțate.

1. *Rasa La Fleche* (pron. la fleș). Ouătoare excelente. Carnea foarte gustoasă. E greu de aclimatizat (de prăsit la noi) fiind foarte gingașe și suferă mult la umezeală.

2. *Rasa Crèvecoeur* (pron. Crevcör) se caracterizează prin un moț de pene mai rar și o creastă bifurcată. Culoarea penelor cenușie-argintie, albă sau neagră, cu un lustru auriu sau argintiu, ce bate în verzui sau albastru (vênăt). Greutatea cocosului 3½—4¼ chgr. Ouă în cursul întregului an. Ouele cântăresc 90 grm. Puii sunt a opta lună deplin dezvoltați. Această rasă franceză este una din cele mai bune ce privește carnea lor fragedă și gustoasă.

3. *Rasa Houdan* se deosebește de rasa Crèvecoeur prin creasta despăcată în lung și cu un moț stufos și mare și prin culoarea penelor, cari sunt negre și albe amestecate uniform (de o potrivă). Greutatea cocosului 4—4½ chgr. greutatea oului 85 gr. Ele ne dau ouătoare mai bune, și să îngrășe mai de grabă ca cele de rasa Crèvecoeur.

4. *Rasa de Brabant* se caracterizează printr'un moț toarte mare și lipsa de creastă și a bărbilor. Ouă foarte mult și să îngrășe foarte repede, de aceea este cea mai apreciată între rasele găinilor moțate.

Afară de aceste rase mai avem o mulțime altele, am putea completa și o sută, însă aci am enumerat numai cele mai principale. (Va urma).

Comerțul de ouă din Austro-Ungaria.

În anul 1901 importul Austro-Ungariei a fost:

Din Rusia	373.261	măși metriche.
« România	19.261	«
« Italia	4.300	«
« Turcia	4.630	«
« Sârbia	4.953	«
« Bulgaria	11.769	«
« Germania	1.075	«
« Muntenegru	331	«
« Anglia	7	«
« Grecia	75	«
« Egipt	363	«
« Elveția	65	«
« Franța	53	«
« Danemarca	540	«
« Belgia	1	«
« China	2	«

Suma: 420.686 măși metriche.

În anul 1901 exportul Austro-Ungariei a fost:

În Germania	892.271	măși metriche.
« Anglia	97.754	«
« Elveția	41.484	«
« Belgia	3.854	«
« Țările-de-jos	19.452	«
« Franța	2.042	«
« Italia	1.001	«
« Rusia	708	«
« Sârbia	59	«
« România	104	«
« Triest	14	«
« Danemarca	99	«
« Turcia	7	«

Suma: 1058.849 măși metriche.

Dacă calculăm în termin mediu 2000 ouă pe un cântar metric putem ușor afla numărul ouălor.

Invitare de abonament.

Cu numărul 27 a început al doilea semestru din anul curent al foii noastre.

Invităm pe vechii și credincioșii noștri abonați să grăbească reînnoirea abonamentului ca foaia se nu sufere întârziere în expedierea ei.

*Costul numai 2 fl. (4 cor.) pe întreg an
1 * (2 *) * jum. **

Convocare.

Despărțământul VIII. Deva al »Asociațiunii pentru lit. română și cultura poporului român«, își va ține adunare sa generală în com. Batiz, la 10 August st. n. a. c., 8 ore a. m. cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin directorul Despărțământului.
 2. Raportul actuarului despre activitatea anuală.
 3. Exmiterea comisiunilor pentru cenzurarea raportului, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor și referadele acestora.
 4. Alegerea a doi delegați la adunarea generală a »Asociațiunii«.
 5. Discutarea și deliberarea eventualelor propuneri.
 6. Cetirea disertațiilor anunțate.
 7. Fixarea locului adunării generale viitoare.
 8. Inchiderea adunării prin director.
- Onorații membri și toți binevoitorii părintori ai culturii poporului român sunt rugați a lua parte la această adunare.
- Din ședința comitetului Desp. VIII. Deva, ținută la 16 Iulie st. n. 1902.

Dr. A. L. Hosszu,
directorul Desp.

D. Ardelean,
actuar.

NOUȚĂȚI

Raport economic. Despre starea economică a țării până la 20 Iulie publică ministrul de agricultură următorul raport:

Mersul timpului a fost schimbăcios. În comitatele Ciuc și Odorheiu a căzut și brumă. Ploile au fost pentru semănăturile de primăvară bune. Recolta grâului de toamnă se poate socoti de 7.25 m. m. de jugăr catastral, ceea-ce ar face 42.5 milioane măji m., cu aproape 9 mil. m. m. mai mult ca anul trecut. Sécara de toamnă dă de jugăr 6.73 m. m., cu totul 13,5 mil. m. m. cu 2¼ mil. mai mult ca anul trecut. Orzul de toamnă și de primăvară dă 7 m. m. de jugăr, cu totul 12.44 mil. m. m., aproape cu 2 mil. mai mult ca anul premergător. La ovės se pot socoti 6.48 m. m. de jugăr, cu totul 11.37 mil. m.

m. Rapița a dat numai pe alocurea recoltă mulțumitoare. Cucuruzul s'a desvoltat bine, tot așa cartofii, cânepa, inul și tăbacul. Viile încă promet recoltă bună. Poame vor fi puține.

AVIS. Preastimații d-ni cari vor lua parte la adunarea generală a despărțământului VIII. Deva, al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ce să va ține la 10 August a. c. st. n. în comuna Batiz. — și voesc a participa la masa comună [banchet], — ce se va servi în ospătăria băilor române din Calan—Kalántürdő — să binevoască a se însinua la subscrisul — spre orientare, până la 5 Aug. st. n. a. c.

p. u. P.-Kalán. *Petru Șinca,*
paroch gr.-or. Batiz.

Demetriu Radu — episcopul Orăzii-mari. Sub acest titlu „Független Magyarországnak“ în numărul de ieri publică cu privire la îndeplinirea scaunului episcopesc gr.-cat. din Oradea-Mare următoarele:

Înainte cu câte-va săptămâni am anunțat, că episcopul din Lugoj Demetriu Radu este luat în combinație la îndeplinirea scaunului episcopiei gr.-cat. din Oradea-mare. Acum din isvor demn de încredere suntem informați, că în ministerul de culte s'au făcut toate pregătirile, ca pe Demetriu Radu să-l denumească în cel mai apropiat timp episcop al Orăzii-mari. La scaunul episcopesc din Lugoj va fi denumit Vasile Hossu, canonicul din Blaj. Vestea denumirii lui Demetriu Radu de episcop al Orăzii-mari, a produs și între Români pretutindeni mulțumire. Demetriu Radu este un bărbat excelent și patriot bun și astfel împrerurarea că cea mai avută eparchie română va ajunge în mâinile sale, apreciind după activitatea sa ca episcop în Lugoj, va mulțumi și pe Maghiari.

Expoziția de cai în Sibiu. Comisiunea comitatului Sibiu pentru prăsit de cai arangiază în 11 Septemvrie st. n. (Joi) expoziție de cai în Sibiu în piața vitelor, care expoziție va fi împreună cu distribuire de premii și diplome de laudă. Premii în bani vor căpeta numai exponenții agricultori.

Numai 21 de zile. Ministrul de honvezi, baron Fejérvári, a dat ordin, ca timpul deprinderilor de arme din August, în loc de 35 zile să dureze numai 21 zile. Aceasta parte din considerare la năduful verii, parte din cauză că sodalii meseriași și lucrătorii la economia de câmp dacă sunt ținuți la deprinderi 35 zile, își perd postul, pe când timp de 21 de zile (trei săptămâni) patronii lor le rezervă.

Loviți de fulger. Cu datul de 22 I. c. ni-se scrie din Topârcea următoarele: În 22 st. n. I. c. sara, între 9 și 10 ore s'a iscat o furtună mare cu nori grei și vânt. Clopotarii 3 la număr, ca de obicei, s'au urcat în turnul bisericii, ca prin sunetul clopotelor să mai potolească mânia cerului.

Spre nenorocire însă un trăsnet, poate atras tocmai în urma sunetului, s'a descărcat asupra turnului risipind aproape toată țigla de pe el și lăsând o dungă mare imprimată pe perețele turnului. În momentul trăsnetului lumina clopotarilor s'a stâns și ei au căzut la pământ. Doi au scăpat nevătămați, unul, Ioan Barb, de 26 ani, însă a rămas mort pe loc. Corpul este nevătămat.

130.000 de soldați în gledă. În onoarea regelui Italiei s'a ținut Marți în Petersburg revistă militară, la care au participat 130.000 soldați, anume: 83 jumătăți de batalioane de infanterie, 42 scadroane de cavalerie, 14 sotnii de cazaci și 53 baterii de artilerie. Defilarea a condus-o însuși țarul.

Sosirea căpitanului Miron la Metz. Căpitanul Miron Costin, din cavaleria română a sosit alaltăeri sara la Metz, venind călare din București, după-ce a parcurs 2200 kilometri în mai puțin de 29 zile.

Un grup de oficeri germani au plecat spre întimpinarea căpitanului român până la Arslaqueury.

Delegațiunea era compusă din locotenentul general principele Henric XXIX. de Reuss, comandantul diviziei 34; locotenentul general de Wedel, comandantul pieței Metz; generalul de Wrochen, comandantul brigadei 34 de cavalerie; toți ofițerii regimentului 9 de dragoni, al cărui șef este M. Sa Regele României; precum și de o deputațiune a regimentului 3 de dragoni.

Delegațiunea a oferit o coroană de lancier căpitanului Miron Costin, care și-a făcut intrarea în Metz în mijlocul unei strălucite cavalcade.

Monumentul lui Raiffeisen. În ziua de 10 Iulie s'a desvilit în Heddesdorf, lângă Neuwied, statua lui Frederic Wilhelm Raiffeisen. Statua îl reprezintă pe Raiffeisen în picioare, vorbind către popor. Soclul poartă pe o parte inscripția: „Vater Raiffeisen“. O altă inscripție citează pe nemțește cuvintele s. scripturi: „Ce ați făcut unuia dintre cei mai mici din frații mei, mie mi-ați făcut“. O a treia inscripție zice: „Ajută-ți și Dumnezeu îți va ajuta“. — Cetitorii noștri vor fi auzit de sigur de băncile sistem Raiffeisen, pentru cari s'a făcut propagandă și pe la noi. Creatorul lor a fost tocmai acel Raiffeisen, căruia i-au ridicat acum statua. El fusese primar în comuna Heddesdorf (1852—1865) și până la moartea sa, urmată la 1888, s'a ocupat cu planurile sale pentru organizația creditului populației rurale. Actualmente există în Germania 3850 de tovrășii Raiffeisen, cari au avut anul trecut un reveriment de 540 milioane mărci în bani și 38 milioane mărci în marfă. La solemnitatea desvilită monumentului, discursul festiv l'a rostit Wilhelm principe de Wied, un fost amic al lui Raiffeisen.

Regele și Regina Sârbiei vor face o vizită M. S. Regelui Carol la București pe la începutul lunii Septemvrie. Suveranii Sârbiei vor fi găzduiți la palatul regal.

Biserica prădată. In biserica gr.-or. din Lugoș s'au ascuns Marți după-amezi niște hoți, și noaptea au spart lada bisericeii furând banii și alte obiecte prețioase. Hoții s'au suit apoi în turn și de acolo s'au lăsat jos pe funia clopotului. V.

Expoziția a țării în Cernăuți. In anul 1904 se va aranja o expoziție agricolă și industrială a Bucovinei. In privința aceasta »Deșteptarea« scrie următoarele: Dl dep. T. cav. de Flondor a lansat ideea unei expoziții agricole și industriale a țării pentru anul 1904. Ideea a întâmpinat pretutindeni în cercurile competente cea mai bună primire, aproape 20 ani au trecut dela ultima expoziție (din anul 1886) și de atunci până acum țara a făcut atât de mari progrese, încât constatarea lor prin o expoziție bine organizată va fi de sigur de cea mai mare valoare.

Revista »Convorbiri Literare« nr. 7 are următorul conținut: St. O. Iosif. — A fost odată (poveste în versuri, cântul III). G. Coșbuc. — Din »Divina comedia«: cântul XVIII. P. Dulfu. — Ifigenia în Taurida, actul III. (trad. în versuri din Euripide). N. Iorga. — Istoria lui Mihaiu-Viteazul. Înaintașii și vecinul lui Mihaiu-Vodă: Ștefan Surdul, Alexandru-cel-Rău, Aron, Mihaiu ajunge domn. V. Babeș. — Leprea în România. P. V. Haneș. Corespondența din tinerețe a lui Mihail Kogălniceanu. — G. Bogdan-Duică. — Vlaicu-Vodă, dramă în 5 acte în versuri, de Alexandru Davila. — II. Chendi. — Clipe de răpaus, de Sorcovă. I. Bogdan, N. Iorga. Cronică și bibliografie.

Căldura în București e insuportabilă de vre-o câteva zile. După relațiile institutului meteorologic, ziua de Luni a fost până acum cea mai călduroasă din vara aceasta. In aceea zi s'a ridicat la plus 36 grade la umbră și plus 58 jum. grade la soare. Marți a fost aceeași temperatură.

Cursul pieții din Budapesta

— în 30 Iulie 1902 n. —

	per 50 kgr.
Grâu	cor. 7.65 până la 7.75
Săcară nouă	» 6.05 » » 6.20
Cucuruz	» 4.65 » » 4.75
Ovăș	» 7.10 » » 7.40
Orz	» — » » —
Rapiță	» 10.15 » » 10.35
Slănină	» 59.50 » » 60.—
Untură	» 68.— » » 68.50

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 6 Iulie — 13 August n.

6. Ocna. Prejmar.
7. Brețcu. Caransebeș. Ceuta.
8. Bran. Uioara.
9. Giomo.
10. Checichemet. Merțidorf. Reghinul-săsesc. Rodna-veche. Sebeșul-săsesc.
11. Apoldul-mic. Ațel. Eperieș.
12. Mocrin.
13. Avrig. Haroșerec.

Călindarul vechiu și nou a săptămânei.

Dum. 7 după Rusalii, ev. Mat, c. 9, g. 6, v. 7.

Dum.	21. Cuv. Simeon și Ioan.	3 August.
Luni	22. † Mir. Maria Magd.	4. Stefan.
Marți	23. M. Trofim.	5. Dominic.
Merc.	24. M. Cristina.	6. Sc. la față.
Joi	25. † Adorm. sf. Anei.	7. Caetan.
Vineri	26. S. M. Ermolae.	8. Țiriacus.
Sâm.	27. † M. Pantelimon.	9. Romanus.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânețele) prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămânța plantelor agricole și sâmnatul lor.
4. Ingrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice).
6. Agrolgia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de măruiț pământul].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația »Bunul Econom«, la librăria W. Krafft în Sibiu și la administrația »Tribuna Poporului« în Arad. Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

Sz. 284—1902. vég.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. 217/3 számú végzése következtében Dr. Vlád Aurél ügyvéd által képviselt »Ardeleana«, pénzint. javára Csucsán Petru I. Gligor és t. ellen 94 kor. s. jár erejéig 1902. évi május hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 620 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, ló, sertések és gazdasági épületek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1901. évi V. 399 számú végzése folytán 94 kor. tőkekövetelés, ennek 1896. évi december hó 13. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 45 1/2 kor. 28 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Pojana községében végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközlésére 1902. évi augusztus hó 16. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni

szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1902. évi július hó 17. napján.

Ruszuly Imre,

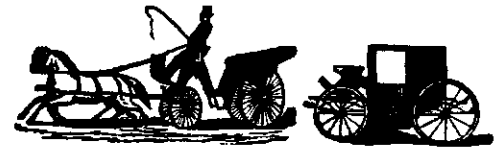
kir. bir. végrehajtó.

(86)

Kapranozai Mátyás

In Orăștie (Dramul țerii)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
caré și recuizite economice,

primește tot felul de reparaturi ce taie în bransa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

12— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță.

Să află de vânzare

o

(31) 11—

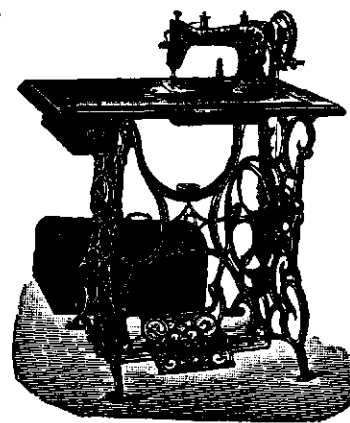
Casă Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.

Recomand depozitul meu, aproape cel mai mare de mașini de cusut, de felurite sisteme, tocmită mai ales pentru broderia de artă cu prețuri foarte moderate, și la dorință, pe lângă plătire în rate ușoare.

Mașini vechi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noue. (37) 13—

F. F. Widmann

prăvălie de modă, postay, lingherie, până difertți articoli în Orăștie (Szászváros).

Cel mai mare deposit de ciasornice,
giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

13-52 la (39)

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra'.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate
pe acții.

Sediul: Orăștie, în oasele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 e. Fonduri: 350.000 e.

Starea depunerilor: peste 2,000.000 e.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei**.

(48) 17—

Direcțiunea.

Avis.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că la

„Panonia“ Cafenea și Restaurațiune

de azi înainte costă din „Berea

Coroana“ de prima calitate

Un păhar 8 cruceri.

Zilnic bere proaspătă.

— Popicărie. — Gulaș mic 6 cr.

Orăștie 25 Iulie 1902.

(21) 11— Cu toată stima

Carol Schurek

Restaurator.

Se aduce la cunoștința publică, că în
(46) **HUNEDOARA (PIAȚA-MARE)** 8—
în casele domnului *Eduard Toth* s'a deschis o

Tipografie,

Librărie și cu un Deposit de tipărituri sub numele:

„IDEAL“

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

⇒ Serviciu **prompt**. ⇐

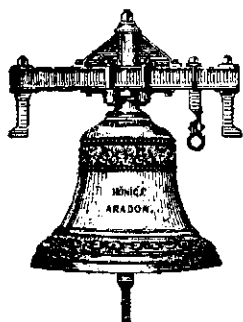
Executare cu acurateță și ieftină.

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangată cu motor de vapor,
ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimite gratis. (15) 17—20

Fără concurență!

Cahale, Sobe și
— **mașini de bucătărie**
de Teracotă (lut)

foarte fin lucrate, lucii ca de porțelan,
durabile ca oțelul, vinde eștin
dela 50 coroane în sus

Fabrica de sobe de lut
din

Barul mare (p. u. Puj)

(66) în Transilvania 6—

Stefan Ioanovits,

Conducătorul fabricicii.

Comande se pot adresa și la domnul
Ioan Lăzăroiu comerciant în **Orăștie** care
mijlocește și efectuarea lor.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.*

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

18—52